

Handläggare
Anette Manoti
Telefon: 08-50824582

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-06-13

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Skärholmens stadsdelsnämnd och Cykelfrämjandet

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna överenskommelsen om att ingå ett idéburet offentligt partnerskap med Cykelfrämjandet.

Sammanfattning

I nämndens verksamhetsplan för 2024 gavs förvaltningen i uppdrag att ingå idéburet offentligt partnerskap (IOP) med lämplig aktör. Förvaltningen har tagit fram ett förslag på en överenskommelse om IOP med Cykelfrämjandet. Organisationen har haft verksamhet under flera år i stadsdelsnämndsområdet och samverkar med andra aktörer som kan bidra med insatser som är utanför förvaltningens möjligheter. Överenskommelsen föreslås gälla 1 juli 2024 tom 31 december 2026.

Förvaltningens förslag om partnerskapets innehåll

- Fler Skärholmsbor väljer cykel som transportmedel.
- Cykelaktiviteter ska ge positivitet Skärholmsbor emellan och även stärka tilliten till förvaltningen.
- Minst 60 personer erbjuds att delta på cykelkurser.
- Minst 300 personer besöker offentliga cykelevenemang.
- Skärholmsbor får trafikkunskap, kunskap att ta hand om sin cykel och göra enklare reparationer.
- Intresse väcks och förutsättningar skapas för att kunna cykla under en större del av året.
- Förvaltningen får rådgivning och stöd av Cykelfrämjandet i frågor som rör mobilitet.

Bakgrund

I nämndens verksamhetsplan för 2024 gavs förvaltningen i uppdrag att teckna avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med lämplig aktör. Inom nämndens verksamhetsmål 2.3 *I Skärholmen ökar framkomligheten och utsläppen minskar*, har förvaltningen prioriterat att främja cykling för ovana grupper. Mot bakgrund av

uppdraget har förvaltningen ett förslag på en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap med föreningen Cykelfrämjandet. Överenskommelsen har tagits fram i enlighet med de riktlinjer för IOP som kommunfullmäktige beslutat om i maj 2023.

Ärendet

Information om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandet är en ideell folkrörelse som organiserades 1923. Föreningen har uppdrag från myndigheter och fungerar som en sakkunnig remissinstans. Cykelfrämjandet genomför analyser och rankar kommuners cykelvänlighet, även Stockholms, och redovisar detta årligen på Sveriges kommuners- och regioners cykelkonferensvecka.

En stor del i föreningen Cykelfrämjandets programverksamhet är att genomföra insatser som främjar cykling, exempelvis genom olika offentliga evenemang och cykelkurser för vuxna. Förvaltningen har samverkat med Cykelfrämjandet under flera år, utifrån uppdrag i nämndens verksamhetsplaner som handlat om kvinnors egenmakt, att skapa tryggare centrum i Vårberg genom aktiviteter på platsen och kring ökad mobilitet.

Cykelfrämjandets lokala förankring bedöms ge goda förutsättningar för partnerskapet. Under åren har de byggt upp samverkan med aktörer såsom fastighetsägare, Jobbtorget, SFI Söderort, Röda Korsets folkhögskola, Återbruket och flera föreningar. Aktörerna bidrar med sådant som står utanför förvaltningens möjligheter, exempelvis förråd och övergivna cyklar som Cykelfrämjandets mekaniker gjort dugliga. De stärker den lokala förankringen ytterligare, genom att de utbildat cykelinstruktörer som bor i Skärholmen.

Gemensamt identifierade utmaningar

Förvaltningen har fortsatt att utveckla arbetet med cykling som påbörjades under 2022 i samarbete med Cykelfrämjandet. Arbetet bygger på en fördjupad kartläggning av vilka cykelovana grupper som finns inom stadsdelsnämndsområdet.

Cykling har en rättviseaspekt, fler Skärholmsbor ska kunna ta del av infrastrukturessatsningar. Enligt region Stockholms resvaneundersökning 2020, är länets utrikesfödda cyklister betydligt färre än inrikesfödda. I Skärholmen är cirka 62 procent av invånarna utrikesfödda i ålder 16 – uppåt och potentiellt underrepresenterade bland områdets cyklister. I Trafikkontorets mobilitetsmätningar, är det bara hälften så många i ytterstaden som uppgett att de använt cykeln den senaste veckan, jämfört med

stadens genomsnitt. En av anledningarna bakom undersökningarnas resultat, skulle kunna vara att vissa inte kan cykla. Förvaltningen har inte funnit statistik om hur många Skärholmsbor som cyklar, men utifrån deltagandet i tidigare års cykelkurser, finns det ett behov och en vilja att lära sig. Cykeln är ett fossilfritt transportmedel och en satsning på cykling är även en del i stadens klimatomställningsarbete.

Cykelfrämjandet genomför en så kallad *cyklistvelometer*, där cyklister rapporterar in olika faktorer. Cyklisternas uppgifter sammanställs av Cykelfrämjandet som därefter rankar kommunerna som mer eller mindre cykelvänliga. Stockholm rankas på plats 13 av 16 större kommuner år 2022.

Cykling bidrar till ökad kännedom om platser i stadsdelsnämndsområdet vilket kan bidra till trivsel och upplevelsen av stadsdelarna som en bra plats. Cykling kan även underlätta att transportera sig i arbetet, eller bli en möjlighet för vissa typer av anställningar. Förvaltningen ser också att partnerskapet passar ihop med nämndens trygghetsåtgärder genom platsaktivering.

Mål och målgrupp

Partnerskapet riktar sig till olika målgrupper beroende på aktivitet. Offentliga cykelevenemang ska vara öppna för alla men kan även rikta sig till specifika grupper. Likaså kan alla cyklister som vill, delta i aktiviteter inom pilotprojektet som ska inspirera till att cykla en större del av året. Cykelkurserna vänder sig till vuxna Skärholmsbor som vill lära sig att cykla eller är ovana cyklister.

Enligt förvaltningens tidigare erfarenheter kan deltagare på cykelkurser i Skärholmen delas in i tre grupper, där behovet tycks vara störst bland mammor med utländsk bakgrund. Gruppen är angelägen att stödja ur ett integrations- och etableringsperspektiv samt på familjenivå som förebilder för sina barn. En annan grupp är de som är cykelovana och undviker att cykla exempelvis av rädsla att skada sig. Den tredje gruppen är generell och omfattar de som inte kan men vill lära sig att cykla, oavsett bakgrund, kön eller ålder.

Partnerskapet ska arbeta för målen

- Lust och kunskap skapas om att använda cykel som transportmedel.
- Fler Skärholmsbor väljer cykel som transportmedel.
- Cykelaktiviteter ska ge positivitet Skärholmsbor emellan och stärka tilliten till förvaltningen.
- Minst 60 personer erbjuds att delta på cykelkurser.
- Minst 300 personer besöker offentliga cykeldagar.

- Skärholmsbor ges trafikkunskap, kunskap att ta hand om sin cykel och göra lättare reparationer.
- Intresse väcks och förutsättningar ges för att kunna cykla större del av året.
- Förvaltningen får rådgivning och stöd i frågor som rör mobilitet.

Aktiviteter

- 1) Minst 5 cykelkurser genomförs under partnerskapsperioden, varje cykelkurs omfattar 12 timmar.
- 2) Sex offentliga evenemang/cykeldagar genomförs.
- 3) Pilotprojekt utarbetas och prövas, som ska uppmuntra till att fler Skärholmsbor väljer cykel som transportmedel och under en större del av året.

Ansvar och giltighetstid

Partnerskapet föreslås under perioden 1 juli 2024 till 31 december 2026. Förvaltningen bidrar i huvudsak till partnerskapet med 80tkr under 2024 och 110tkr vardera under 2025 och 2026, totalt 300tkr. Det något mindre beloppet 2024 beror på att partnerskapet påbörjas senare under året.

Cykelfrämjandet bidrar i huvudsak med personal och material för genomförande av samtliga aktiviteter, tillståndsansökningar och eventproduktion. Organisationen kommer stödja förvaltningen inom dialogprocesser som rör mobilitet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen medborgarservice och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att godkänna överenskommelsen om att ingå ett idéburet offentligt partnerskap med Cykelfrämjandet.

Jämställdhetsanalys

De flesta deltagare i Cykelfrämjandets cykelkurser har varit kvinnor och mammor med utländsk bakgrund. Förvaltningen anser att det är en viktig jämställdhetsfråga att fler Skärholmskvinnor lär sig cykla. I stadens cykelplan uppges att 55 procent män och 45 procent kvinnor cyklar regelbundet. Det kan ses som relativt jämnt mellan könen, men mycket tyder på att skillnaderna är större i Skärholmen och andra socioekonomiskt jämförbara områden, eftersom majoriteten som deltagit på cykelkurser varit kvinnor.

generell men särskilt kvinnor känner sig tryggare av att se andra kvinnor i sin utomhusmiljö. Cykelfrämjande insatser blir även en del av förvaltningens och nämndens trygghetsskapande arbete, som kan bidra till att alla, men särskilt kvinnor, känner sig tryggare i det offentliga rummet i stadsdelsnämndsområdet.

Barnkonsekvensanalys

Partnerskapet bedöms beröra barn och kan relateras till artikel 31 i barnkonventionen, *Barn har rätt till lek, vila och fritid*. I de offentliga cykelevenemangen kommer barn få interaktiva aktiviteter och deras lust att cykla ska stärkas.

Som en följd av cykelkurserna kommer fler barn i stadsdelsnämndsområdet få föräldrar, troligen främst mammor, som kan cykla och som även lärt sig trafikkunskap. De flesta vuxna i majoritetssamhället kan cykla. Det har sannolikt en positiv betydelse för barnet, när föräldern skaffat sig en av de förmågor som de flesta vuxna redan har. Det är troligen också en glädje för barn att kunna cykla tillsammans med sina föräldrar.

Förvaltningens förslag om att ingå partnerskap med Cykelfrämjandet, bedöms vara förenligt med barnets bästa.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Christoffer Carlander
Tf. avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2024-05-28
Christoffer Carlander, Tf.avdelningschef	2024-05-27